

Zagreb dne 17 4. 1982.

P-22/1

片

Kasnije sam bio odaslan u Englesku i dosjelen gupi komisije za izgradnju podmornica. Usput da Vam napomenem da se naši ufitiljeni oficiri nisu prosla-

vili sa svojom sposobnošću. Čim je prvom prilikom bila dana komanda jednom od njih, Kršnjaviju ili Daboviću ili Erniju, udario je pramcem podmornice u molo i razbio ga. I kasnije sam imao prilike kao član posade Nebojše da vidim kako malo znaju naši oficiri. Nesamo u pomorskom pogledu često su se osramotili nego i u tehničkom pogledu u vezi opreme podmornice bili su vrlo oskudnog znanja.

Nakon izlaska zakona o zaštiti države, to sam kasnije čuo, izašla je i neka okružnica strogo povjerljivog karaktera da se posveti najveća pažnja po pitanju širenja marksizma u vojsci i mornarici. Tako je na podmorničkoj flotili bilo nađeno nekoliko izgubljenih duša i postavljeni kao špijuni među posade. Jasno je da su isti mrzeći mene kao prvoga u svemu jedva čekali da me nekako osujete. I tako jednoga ljetnog dana u Splitu u vrijeme popodnevnog kupanja mene pozovu da se javim komandantu i to onako gol tek izašao iz mora. Dežurni me odvede onako mokrog u oficirski pentri gdje je stajao komandant Kršnjavi sa svim oficirima postavljenim u polukrug oko njega te sa jednom rukom u džepu. Kršnjavi mi nekako hrapavim glasom reče "Ti si uhapšen, budi pametan" a zatim pristupi dežurni podoficir vođa palubne grane neznam mu više imana i sveza mi ruke. Iza toga su me odveli u najtamniju komoru na brodu Hvaru i tu zatvorili. Nisam još bio svijestan o čemu se zapravo radi. U međuvremenu na brodu je nastala opća premetačina. Naročito su pretraživali moje škafove i knjige. Saslušavali sve od reda. Ispitivali što je tko rekao, kada, kako i gdje itd. Nakon nekoliko dana izvedu me iz te tamne komore i ukrcaju na specijalno pozvani tender R 10 koji je stigao iz Boke Kotorske. Vezanih ruku, ugurali su me u jedan mali prostor na palubi iznad parnoga kotla a vrata te prostorije uvezali debelom žicom jer nije bilo brave. U Boki Kotorskoj na molu u Tivatu gdje smo pristali čekao je vod mornara sa puškama i nataknutim bodovima a komandir sa isukanom sabljom. Mornari i podoficiri sa nekih brodova dovikivali su mi pozdrave dok ih nisu razjurili oficiri. Sproveli su me u zatvor mornarske komande i to u ćeliju pred čijim prozorom kao vratima je bio postavljen stražar.

P-22/2
H.

Nakon nekoliko dana u mornarsku komandu stigne jedan pješadijski oficir poručnik - pravnik, te odmah započne sa saslušavanjem. To je činio znalački i u nastojanju da ja kažem gdje su cirkulari, tko vodi organizaciju, pa ću da dobijem odlikovanje itd. Dobro vladajući pojmovima dijalektike ja sam upravo uživao u filozofskom nadmetanju sa tim oficirom-pravnikom. Molio sam ga tako da mi objasni kako to da se u konkursu raspisanom od komande mornarice traži da pitomci budu svršeni metalci, dakle radnici, a sada svi zamjeravaju tim radnicima što imaju svoju klasnu svijest i svoj karakter. Konačno nakon desetak dana maltretiranja, noćnih saslušavanja istraga se je završila. Koji dan iza toga čujem neku strku u krugu komande, rekoše da dolazi admiral Prica. Kada je admiral zbilja stigao prvo mu je bilo da dođe u moju ćeliju. Vrata se širom otvore i admiral stane na prag ćelije pogleda me dušmanski i progovori: "Ti li si onaj koji ruši vojsku" Ja nekako kao disci-

plinirani vojnik pokušam da nešto kažem "Gospodine admirale narednik mašinske grane Stjepan Žarković nalazim se u zatvoru radi istrage zbog komunizma" Admiral brzo prekine moj raport i reče "Neznam ništa, ništa.. i mlateći rukama okrene se i ode.

Oko tjedan dana iza toga jedan viši podoficir me sprovede u vojni zatvor kasarne kralja Aleksandra. Putovali smo vlakom a moj podoficir je bio vrlo služben i razgovora nije bilo.

U vojnom zatvoru sam bio temeljito pretražen, slikan sa tablicom oko vrata sprijeda i sa strane, a otiske prstiju su mi uzeli sa obje ruke. Smješten sam zatim u samicu bez ležaja, samo sa jednim čebetom. U tome zatvoru sam proboravio godinu i pol, nikada ne saslušavan gotovo sasvim zaboravljen. Jednoga dana ipak me izvedoše pred sud. Osudiše me po zakonu o zaštiti države tačka 3 i 5 na baš onoliko koliko sam ležao pod istragom. Istoga dana sam bio i pušten iz zatvora. Na moje čudo pozvaše me u kancelariju i dadoše mi moju naredničku platu za čitavo vrijeme provedeno u zatvoru.

U mornarsku komandu u Tivtu sam se odmah javio čim sam stigao a komandant sav uznemiren povika kada me je ugledao "a što ću sad stobom " Hranio sam se u podoficirskoj menzi i vrijeme skraćivao šetajući. Nakon nekoliko dana dadoše mi vojnu knjižicu sa krupno ispisanim redcima "Štetan po red i disciplinu u vojsci i mornaricu pa se radi toga otpušta s time da ga se nigdje ne primi u državnu službu"

Tako sam ja završio svoju vojnu karijeru na neki čudan način. Najprije sam bio prvi u svemu, hvaljen i odlikovan. Čak poslan u kontrolnu komisiju u Englesku a onda najednom kao komunista, koji eto ruši vojsku, izbačen kao štetan po red i disciplinu.

Od moga službovanja koje je trebalo da traje 6 godina uračunavajući godinu i pol mašinske škole, ja sam proveo godinu dana u Engleskoj a godinu i pol u vojnom zatvoru u Sarajevu.

Kao kruna čitave te pravne zbrke, već kada sam bio u građanstvu namješten kao strojar u Središnjem Uredu za osiguranje radnika, primim sudski poziv radi obnavljanja istrage po zakonu o zaštiti države t.3 i 5 od Sudbenog Stola u Zagrebu budući je viši vojni sud u Beogradu poništio presudu vojnoga suda u Sarajevu radi nekih nepravilnosti u postupku.

Na moj zahtjev čitav predmet sa spisima težine oko 8 kg predan je sudu u Split, gdje je po mome prijedlogu zločin i počinjen, pa sam nakon mjesec dva bio pozvan i na to suđenje u Split i bio osuđen po zakonu o zaštiti države na upravo onoliko koliko sam ležao u istrazi ali sa time da platim sve sudske troškove. Nakon da nemam novaca i da platiti ne mogu. Prihvatiše moju izjavu sa time da moja općina zavičajnosti Smiljan plati dogovarajuću svotu.

ABK 204-015-128

Mnogo Vas pozdravljam i želim dobar magistarski rad,

St. Žarković

BIBLIOTEKA KOZLIČIĆ

P-22/3

ph.

BIBLIOTEKA KOZLIČIĆ

P-22/0 ÷ 3

19.

Tema:

"REVOLUCIONARNI POKRET U RM
BIVŠE JUGOSLAVIJE"

Pošaljilac: STIPE ŽARKOVIĆ

TUROPOLJSKA 8

41000 ZAGREB

Primalac: Mithad Kozličić, poručnik korvete

Vladimira Nazora 12/5

52000 Pula